

Αθήνα, 4.3.2019

NO DEAL BREXIT
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (6.3.2019)
ΣΧΕΔΙΟ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΥ κας ΑΝΥΠΕΞ

Κυρίες και κύριοι,

Καλώς ήλθατε στην ημερίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος και του Enterprise Greece, με θέμα την αντιμετώπιση των συνεπειών του BREXIT, ιδίως ενός άτακτου BREXIT, στον τομέα των επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις αποτελούν την ατμομηχανή της οικονομίας, της ανάπτυξης και της απασχόλησης και η συμβολή σας είναι πολύτιμη στους σχεδιασμούς μας για κάθε πιθανό σενάριο που αφορά στο BREXIT. Θέλουμε λοιπόν να ακούσουμε τις απόψεις, τις απορίες και τις προτάσεις σας για το πως θα αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις που δημιουργεί η προοπτική αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, με ή χωρίς Συμφωνία.

Έχουμε τη χαρά να καλωσορίσουμε σήμερα την Αναπληρώτρια Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κα Celine Gauer, η οποία θα μας μιλήσει για το που βρισκόμαστε στις διαπραγματεύσεις και πως η ΕΕ προετοιμάζεται για το BREXIT.

Συμμετέχουν επίσης στην ημερίδα μας τεχνοκράτες και εμπειρογνώμονες των εμπλεκόμενων κρατικών υπηρεσιών, που θα σας ενημερώσουν για τις επιπτώσεις του Brexit σε επιμέρους τομείς της ελληνικής οικονομίας, για τις αλλαγές σε τελωνειακές και φορολογικές διαδικασίες λόγω Brexit και για τα μέτρα που θα πρέπει να λάβετε για να προσαρμοστείτε στη νέα πραγματικότητα.

Είναι πλέον σαφές σε όλους ότι το Brexit είναι μια εξέλιξη χωρίς νικητές και με απρόβλεπτες συνέπειες, τόσο για το Ηνωμένο Βασίλειο, όσο και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για να περιορισθούν οι αρνητικές συνέπειες του σε πολίτες και επιχειρήσεις, η αποχώρηση πρέπει να γίνει συντεταγμένα, στη βάση της Συμφωνίας Αποχώρησης, που έχει ήδη εγκριθεί από την Βρετανική κυβέρνηση και την ΕΕ.

Η Συμφωνία Αποχώρησης αποτελεί προϊόν δίκαιου συμβιβασμού. Η κύρωση της είναι ο μόνος τρόπος για να εξασφαλισθεί μία ομαλή και οργανωμένη έξοδος του ΗΒ από την ΕΕ. Η Συμφωνία προβλέπει μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2020, κατά την οποία δεν θα αλλάξει τίποτα, πλην της μη συμμετοχής του ΗΒ στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ και στην οποία θα υπάρχει χρόνος για να συμφωνηθεί το συνολικό πλαίσιο των μελλοντικών σχέσεων των δύο πλευρών. Η Κοινή Πολιτική Διακήρυξη που την συνοδεύει άλλωστε προβλέπει την διατήρηση πολύ στενών σχέσεων ΕΕ και ΗΒ και στην μετά-Brexit εποχή. Αυτοί είναι και οι λόγοι που την υποστηρίζουμε πλήρως.

Θα πρέπει όμως να είμαστε έτοιμοι και για το ενδεχόμενο εξόδου χωρίς συμφωνία. Αν και λιγότερο πιθανό ως σενάριο, αν συμβεί, θα έχει ιδιαιτέρως αρνητικό αντίκτυπο. Το κόστος αποχώρησης «χωρίς συμφωνία» θα είναι υψηλό. Θα πρέπει λοιπόν να προετοιμαστούμε κατάλληλα.

Τι σημαίνει «χωρίς συμφωνία», ειδικά για τις εμπορικές συναλλαγές;

Σημαίνει ότι στις 30 Μαρτίου 2019 η Μεγάλη Βρετανία θα είναι χώρα εκτός ΕΕ. Οι εμπορικές μας σχέσεις, τουλάχιστον προσωρινά ή μέχρις ότου συμφωνηθεί κάποια άλλη διευθέτηση, θα διέπονται από τους κανόνες του ΠΟΕ, χωρίς προτιμησιακό καθεστώς.

Θα επιβληθούν διαφορετικοί κανόνες και θεσμικό πλαίσιο στις σχέσεις μας. Θα καταργηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, κεφαλαίων, υπηρεσιών και προσώπων. Θα καταργηθεί το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης. Οι ελληνικές επιχειρήσεις θα βρεθούν αντιμέτωπες με σειρά θεμάτων όπως τελωνειακοί δασμοί/εισαγωγικοί φόροι που ενδεχομένως να επιβληθούν στις εξαγωγές και εισαγωγές προς και από το Ηνωμένο Βασίλειο, πιστοποίηση προϊόντων (όπως π.χ. τα φαρμακευτικά και τα βιομηχανικά), προστασία προϊόντων ΠΟΠ (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) και ΠΓΕ (Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης), καθυστερήσεις στα σύνορα με αρνητική επίδραση ειδικότερα στα ευπαθή προϊόντα, και αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων. Επίσης, σημαντική αρνητική επίδραση στην τουριστική κίνηση μπορούν να επιφέρουν ενδεχόμενα προβλήματα στις αεροπορικές μεταφορές.

Μπορεί, εκ πρώτης όψευς, τα εμπόδια που θα αντιμετωπίσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις στην περίπτωση no deal Brexit να μην διαφέρουν, σε γενικές γραμμές, από εκείνα που επηρεάζουν τις αντίστοιχες των υπόλοιπων κρατών μελών της Ε.Ε. Όμως λόγω του μικρού, για τα ευρωπαϊκά δεδομένα μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων, η στήριξη της ελληνικής πολιτείας αλλά και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Τους τελευταίους μήνες, η προετοιμασία της ΕΕ και της Ελλάδας για το σενάριο no deal έχει εντατικοποιηθεί. Τα έκτακτα μέτρα και οι κατευθύνσεις για το σενάριο no deal λαμβάνονται κατά κύριο λόγο σε επίπεδο ΕΕ, αφορούν σε όλο το ευρωπαϊκό κερτημένο και στοχεύουν στην διευθέτηση ζητημάτων αποκλειστικής και μικτής αρμοδιότητας.

Σε κοινοτικό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναλάβει ουσιαστικό συντονιστικό ρόλο και έχει προτείνει σειρά νομοθετικών πράξεων για τα επείγοντα ζητήματα που θα προκύψουν. Οι νομοθετικές ρυθμίσεις αφορούν εξαιρετικά επείγοντα θέματα, κυρίως μικτής αρμοδιότητας ΕΕ και κρατών-μελών, όπως αεροπορικές, οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές, κοινωνική ασφάλιση, θεωρήσεις, προϋπολογισμός της ΕΕ, Erasmus, αλιεία, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες κ.ά.

Σε εθνικό επίπεδο, η προετοιμασία μας ξεκίνησε στο τέλος του 2016, με τη σύσταση Ειδικής Συντονιστικής Διϋπουργικής Επιτροπής για την μελέτη των επιπτώσεων του Brexit στην Ελλάδα. Η Επιτροπή συναντάται, σε υπουργικό επίπεδο, σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων και, κυρίως, σε τεχνικό επίπεδο και μέχρι τον Νοέμβριο 2018 προετοίμασε με επιτυχία, σε στενή συνεργασία με την Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τις θέσεις της Ελλάδας για τις διαπραγματεύσεις της Συμφωνίας Αποχώρησης. Από τον Σεπτέμβριο του 2019 επικεντρώθηκε και στην προετοιμασία για το σενάριο no deal.

Σήμερα, ο σχεδιασμός εκτάκτου ανάγκης της Ελλάδας επικεντρώνεται στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών, στην υποστήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην γενικότερη ενημέρωση του κοινού για το νέο πλαίσιο των σχέσεων ΕΕ-ΗΒ μετά το Brexit. Εκτείνεται επίσης σε όλα τα θέματα που τυχόν θα επηρεάσουν τις τουριστικές ροές από το ΗΒ για τα έτη 2019 και 2020, όπως τις μεταφορές, την αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία που θα προκύψουν από ένα άτακτο Brexit.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελληνική κυβέρνηση έχει δρομολογήσει τις ακόλουθες πρωτοβουλίες που θα ολοκληρωθούν έως 29 Μαρτίου 2019:

- νομοθετικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνουν διατάξεις για τα δικαιώματα πολιτών, για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και για άλλα σχετικά θέματα. Βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο επεξεργασία σχεδίου νόμου για τα ανωτέρω θέματα. Αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή άμεσα.
- εκπόνηση στοχευμένου σχεδίου δράσης εκτάκτου ανάγκης, που θα συντονίσει τις δράσεις των συναρμοδίων υπηρεσιών της ελληνικής δημόσιας διοίκησης για τα μέτρα που θα χρειασθεί να ληφθούν σε περίπτωση 'no deal'. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων επεξεργάζονται ήδη τα τεχνικού, διοικητικού ή άλλου χαρακτήρα, μέτρα που θα πρέπει να υιοθετηθούν σε περίπτωση no deal.
- ιστοσελίδα για το Brexit που περιλαμβάνει πληροφορίες για πολίτες και επιχειρηματικούς, οικονομικούς και επαγγελματικούς φορείς.
- άμεση ενίσχυση του προξενικού γραφείου της Πρεσβείας Λονδίνου προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες που θα προκύψουν για τους Έλληνες πολίτες.
- Εφόσον εξασφαλισθεί σχετική έκτακτη χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά προγράμματα ή από τον κρατικό προϋπολογισμό, ενίσχυση προσωπικού σε τελωνεία και αστυνομικές υπηρεσίες στα σημεία εισόδου-εξόδου της χώρας,
- λήψη πρόσθετων διοικητικών ή νομοθετικών μέτρων, εφόσον κριθεί απαραίτητο, αναλόγως των εξελίξεων στις διαπραγματεύσεις και
- συνέχιση των ενημερωτικών εκδηλώσεων για τις επιχειρήσεις, εφόσον κριθεί αναγκαίο, αναλόγως και των πολιτικών εξελίξεων.

Καταλήγοντας θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι εργαζόμαστε εντατικά για να διασφαλίσουμε πλήρως τα δικαιώματα των πολιτών μας, τα συμφέροντα των επιχειρήσεών μας και της ελληνικής οικονομίας γενικότερα.

Θέλω όμως να υπογραμμίσω και ότι το BREXIT μας αφορά όλους.

Εύχομαι η συμμετοχή σας στην σημερινή ημερίδα να συμβάλει στη διαμόρφωση μιας σαφέστερης εικόνας και να σας επιτρέψει να λάβετε και από πλευράς σας εγκαίρως τα απαραίτητα μέτρα που θα προστατέψουν τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους εν όψει ενός πάντα απευκταίου ενδεχομένου άτακτου Brexit.